

RIKSDAGENS SVAR 47/2005 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om främjande av invandrares integration samt mottagande av asylsökande

Ärende

Regeringen har till 2004 års riksmöte överlämnat sin proposition med förslag till lag om ändring av lagen om främjande av invandrares integration samt mottagande av asylsökande (RP 280/2004 rd).

Beredning i utskott

Förvaltningsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (FvUB 7/2005 rd).

Beslut

Nu församlade riksmöte har antagit följande lag:

Lag

om ändring av lagen om främjande av invandrares integration samt mottagande av asylsökande

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 9 april 1999 om främjande av invandrares integration samt mottagande av asylsökande (493/1999) 2 §, 3 § 2 mom., 4 § 1 mom., 8, 9 och 19 §, 22 § 1—3 mom., 23 § 2 mom., 24 §, 26 § 2 mom. och 45 §,

av dem 2 och 19 §, 22 § 1—3 mom., 26 § 2 mom. och 45 § sådana de lyder i lag 118/2002 samt 3 § 2 mom. sådant det lyder i lag 649/2004, samt

fogas till lagen nya 19 c—19 f och 21 a § samt till 44 § ett nytt 2 mom. som följer:

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *integration* invandrarens individuella utveckling med målet att delta i arbetslivet och samhällslivet och samtidigt bevara sitt språk och sin kultur,

2) *integrationsfrämjande* av myndigheterna ordnade åtgärder och resurser för främjande av integration,

3) *asylsökande* personer som ansökt om sådant internationellt skydd som avses i utlänningslagen (301/2004),

4) *mottagande av asylsökande och mottagande av personer som får tillfälligt skydd* arrange-

mang för försörjning och omsorg på förläggningar eller flyktingslussar.

3 §

Tillämpningsområde

— — — — —
Mottagandet av asylsökande omfattar asylsökande till dess att de har beviljats uppehållstillstånd eller lämnat landet.
— — — — —

4 §

Ersättning för kostnader

Kostnader för verksamhet enligt denna lag ersätts inom ramen för statsbudgeten.

8 §

Ersättning för kostnader som orsakas av flyktingar

Om en kommun har utarbetat eller förbinder sig att för invandrare utarbeta ett program för integrationsfrämjande i enlighet med 7 §, ersätter arbetskrafts- och näringscentralen kommunen för kostnaderna för mottagandet av flyktingar inom ramen för statsbudgeten.

9 §

Anvisande av flyktingar till kommuner

Arbetskrafts- och näringscentralen avtalar med kommuner om mottagande av flyktingar och anvisar flyktingar till kommuner med vilka den ingått avtal om mottagande av flyktingar.

19 §

Mottagandets innehåll

Som mottagande av asylsökande och som mottagande av personer som får tillfälligt skydd arrangeras inkvartering, utkomststöd, nödvändiga socialvårdstjänster samt hälso- och sjuk-

vårdstjänster, tolktjänster och annat nödvändigt tillgodoseende av de grundläggande behoven. Dessutom kan arbets- och studieverksamhet ordnas.

Inkvarteringen skall ordnas så att familjemedlemmar kan bo tillsammans.

Särskilda behov som beror på åldern, den utsatta ställningen samt det fysiska och psykiska tillståndet hos den asylsökande eller den som får tillfälligt skydd skall beaktas när inkvartering och mottagandet i övrigt ordnas.

Vid mottagandet skall hänsyn tas till barnets bästa. Ett barn som behöver särskilt stöd skall ges lämplig rådgivning och rehabilitering samt lämpliga mentalvårdstjänster.

19 c §

Arrangemang för mottagande

Mottagandet av asylsökande och av personer som får tillfälligt skydd arrangeras av förläggningar.

Asylsökande och personer som får tillfälligt skydd antecknas i förläggningens invånarregister. För arrangemangen för mottagande svarar den förläggning vid vilken en asylsökande eller en person som får tillfälligt skydd registreras som invånare. Asylsökande och personer som får tillfälligt skydd kan förflyttas till en annan förläggning, om det är nödvändigt av grundad anledning som beror på personen själv eller på förläggningens verksamhet eller på behandlingen av asylärendet.

Asylsökande och personer som får tillfälligt skydd kan själva ordna sin inkvartering. Om en person som själv ordnar sin inkvartering ansöker om annat mottagande enligt 19 § än inkvartering, skall han eller hon skriftligen meddela förläggningen sin adress och lägga fram en utredning om den enskilda inkvarteringen som getts av den som inkvarterar personen i fråga eller visa upp ett hyresavtal.

De som har fått uppehållstillstånd på grundval av sin asylansökan och personer som har fått tillfälligt skydd och får ett kontinuerligt uppehållstillstånd kan en skälig tid omfattas av mot-

tagandet för att de skall kunna ordna sitt boende och sin försörjning.

19 d §

Arrangemang för mottagande av minderåriga

För mottagandet av minderåriga asylsökande och minderåriga som får tillfälligt skydd kan, om de anländer utan vårdnadshavare, inrättas ett grupphem. Angående grupphemets verksamhet och antalet anställda kan föreskrivas närmare genom förordning av arbetsministeriet.

I fråga om behörighetsvillkoren för anställda vid grupphem gäller lagen om behörighetsvillkoren för yrkesutbildad personal inom socialvården (272/2005).

Föreståndaren för den förläggning i vars invånarregister ett barn som anländer utan vårdnadshavare och söker asyl eller får tillfälligt skydd förs in fattar beslut om barnets boningsort samt om andra omständigheter som gäller barnets person tills en företrädare som avses i 5 kap. utses för barnet.

19 e §

Anmälan om inkvartering av minderårig

Adressuppgifter för barn som söker asyl och får tillfälligt skydd och som inte inkvarteras på en förläggning eller i ett grupphem samt uppgifter om de personer hos vilka barnet bor lämnas till ett kollegialt organ som utses av kommunen på barnets vistelseort. Anmälan görs av förläggningen.

Saknar barnet vårdnadshavare skall till en anmälan enligt 1 mom. fogas en utredning av förläggningen och barnets företrädare om huruvida förhållandena i ett privathem är lämpade för vården och fostran av barnet och om huruvida den som tar hand om barnet kan sörja för barnets vård och fostran. Förläggningen skall ge personer som tar hand om ett barn handledning i vården och fostran av barnet med beaktande i

tillämpliga delar av vad som föreskrivs i lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt (361/1983).

19 f §

Information

Asylsökande och personer som får tillfälligt skydd skall så snart som möjligt och senast inom 15 dagar från det asylansökan gjordes eller det tillfälliga skyddet började ges information om förmåner, skyldigheter samt socialvårdstjänster samt hälso- och sjukvårdstjänster i anslutning till mottagningsomständigheterna. Informationen ges skriftligt och i mån av möjlighet på ett språk som personen i fråga skäligen kan antas förstå. Vid behov kan informationen även ges muntligt. Asylsökande skall så snart som möjligt ges information om organisationer eller grupper som ger rättshjälp i fråga om mottagningsomständigheter och asylärenden.

21 a §

Avgifter för inkvartering och tjänster vid mottagande

För inkvartering vid mottagande samt för annat mottagande som arrangeras vid förläggningar kan tas ut en skälig avgift, som kan vara högst lika stor som de faktiska kostnaderna för arrangemangen. Avgiften skall efterges eller nedsättas till den del förutsättningarna för personens eller familjens försörjning eller förverkligandet av personens lagstadgade försörjningsplikt äventyras av att avgiften tas ut. Angående avgiftens belopp föreskrivs genom förordning av arbetsministeriet. Avgiften påförs av förläggningens föreståndare.

Hos personer som använder socialvårdstjänster samt hälso- och sjukvårdstjänster får tas ut en avgift enligt lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992). Avgiften påförs av förläggningens föreståndare. Avgiften betalas till förläggningens kassa eller till det konto som förläggningen uppger. Bestämmel-

sen i 13 § i nämnda lag tillämpas inte på asylsökande och personer som får tillfälligt skydd.

De avgifter som avses i 1 och 2 mom. tas inte ut retroaktivt.

En betalningsskyldig som anser att ett fel har begåtts när en i 1 eller 2 mom. avsedd avgift har påförts kan inom sex månader från det avgiften påfördes yrka på rättelse hos den förläggningens föreståndare som påfört avgiften. Ändring i ett beslut på ett rättelseyrkande får sökas genom besvär hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets den förläggning som påfört avgiften är belägen. Besvär skall på det sätt som bestäms i förvaltningsprocesslagen anföras inom 30 dagar från delfäendet av beslutet. I förvaltningsdomstolens beslut får ändring inte sökas genom besvär.

22 §

Utkomststöd

Asylsökande och personer som får tillfälligt skydd kan beviljas utkomststöd enligt lagen om utkomststöd, om inte något annat bestäms i denna lag. Utkomststöd beviljas av förläggningen på ansökan.

Kostnaderna för inkvartering som arrangeras av en förläggning beaktas som utgifter i enlighet med 7 § i lagen om utkomststöd. Asylsökande och personer som får tillfälligt skydd beviljas inte utkomststöd i form av pengar för inkvartering, utan inkvartering ordnas vid en förläggning eller ett grupphem.

Genom förordning av arbetsministeriet bestäms närmare om hur andra utgifter som skall täckas med utkomststödet grunddel skall fördelas mellan mottagande som arrangeras vid en förläggning och sådana utgifter som den asylsökande eller den person som får tillfälligt skydd själv betalar och som täcks med grunddelen.

23 §

Återkrav av utkomststöd

Ansökan om återkrav av utkomststöd riktas till den förvaltningsdomstol inom vars domkrets förläggningen är belägen.

24 §

Ändringssökande i fråga om utkomststöd

En person som registrerats som invånare i en förläggning och som är missnöjd med ett beslut om utkomststöd som förläggningen har fattat enligt 22 § får söka ändring i beslutet genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Besvär skall på det sätt som bestäms i förvaltningsprocesslagen anföras inom 30 dagar från delfäendet av beslutet. Besvären kan inom nämnda tid ges också till förläggningens föreståndare, som skall tillställa förvaltningsdomstolen besvären jämte sitt eget utlåtande.

Besvären riktas till den förvaltningsdomstol inom vars domkrets förläggningen är belägen.

I beslut av förvaltningsdomstolen som gäller beviljande av utkomststöd eller dess belopp söks ändring hos högsta förvaltningsdomstolen i enlighet med 49 § 2 mom. i socialvårdslagen (710/1982).

26 §

Företrädande och förande av talan

Vårdsnadshavarens talan i angelägenheter som gäller barnets person och förmögenhet förs av företrädaren. Företrädaren bestämmer också om barnets boende samt förvaltar barnets förmögenhet på det sätt som bestäms i 12 kap. 1 och 2 § i rättegångsbalken, 14 § i förvaltningslagen (434/2003), 17 § och 18 § 3 mom. i förvaltningsprocesslagen samt i lagen om förmyndarverksamhet (442/1999).

44 §

Besvärsförbud

— — — — —
I ett beslut som en förläggning fattat med stöd av 19 c § 2 mom. och som gäller förflyttning från en förläggning till en annan får ändring inte sökas genom besvär.

45 §

Förvaltningsförfarande

Den som ordnar integrationsfrämjande för flyktingar och arrangerar mottagande av asylsökande och mottagande av personer som får tillfälligt skydd skall vid behandlingen av förvaltningsärenden som avses i denna lag iaktta förvaltningslagen.

Denna lag träder i kraft den 2005.
Lagens 19 d § 2 mom. träder dock i kraft först
den 1 augusti 2005.

Helsingfors den 17 maj 2005
